

The JA-151ST vezeték nélküli kombinált füst és hőérzékelő

A JA-151ST a JABLOTRON JA-100 rendszer része. Feladata tűz érzékelése a védett épületek belsejében, illetve felszerelhető lakókocsik és mobilházak belsejébe is. Ipari környezetben történő alkalmazását nem javasoljuk. A JA-151ST érzékelő vezeték nélküli kommunikációt használ, tápfeszültségét 3db AA elem szolgáltatja. Javasoljuk, hogy az érzékelő telepítését bizza a Jablotron Alarms Hungária által kiképzett és levizsgázott szakemberre.

Az érzékelő tűzveszély esetén a beépített LED és hangjelzés segítségével riaszt.

A JA-151ST eszközt két különálló érzékelő alkotja: egy optikai füstérzékelő és egy hőérzékelő. Az optikai füstérzékelő működésének alapelve a fény szóródásának érzékelése és rendkívül érzékenyen reagál a sűrű füstöt alkotó nagyméretű részecskék jelenlétére. Sokkal kevésbé reagál viszont a füst nélküli égés melléktermékeként keletkező, szinte láthatatlanul apró méretű füstszemcsék jelenlétére - ilyen tiszta égést produkál például az alkohol. Az ilyen „tisza” tüzek érzékelhetősége céljából a füstérzékelő házába egy hőérzékelő elemet is építettünk, mely a füstérzékelőhöz képest lassabb működésű, de sokkal hatékonyabb a gyorsan égő, kevesebb füstöt képező tüzek felderítésében.

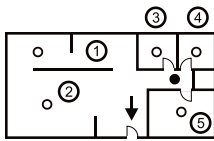
Érzékelési távolság és az érzékelő elhelyezése

Az érzékelőt (leggyakrabban mennyezet) olyan helyre telepítse, ahová tűz esetén a füst a természetes hőmozgások segítségével a legrövidebb idő alatt biztosan eljut. Az érzékelő nem alkalmas kültéri használatra, vagy olyan beltéri helyszíneken történő telepítésre, ahol a mennyezet túl magas (5 méter felett), és a füst és hő valószínűleg el sem éri az érzékelő telepítési pontját.

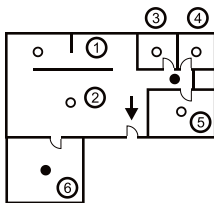
Az érzékelő telepítését bizza a Jablotron Alarms Hungária által kiképzett és levizsgázott szakemberre.

Az érzékelők elhelyezése a telepítési tervdokumentáció szerint kell történnjen. Ha tervdokumentáció nem áll rendelkezésre, az érzékelőket a tűzriasztó rendszerekre vonatkozó szabványok előírásainak figyelembevételével kell telepíteni.

Az érzékelőt mindig egy olyan szekcióban kell elhelyezni, mely a kijáráthoz (menekülési útvonalhoz) vezet (lásd 1. ábra). Ha a lakás alapterülete meghaladja a 150m²-t, további érzékelő(k) telepítése szükséges (lásd 2. ábra).

1. ábra

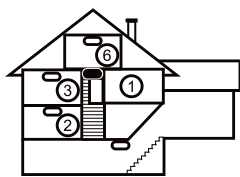

2. ábra

1. konyha,
2. nappali,
3. – 6. hálószobák

● / ■ alap lefedettség

○ / □ ajánlott lefedettség

3. ábra

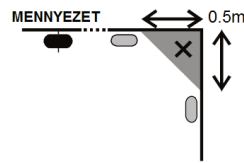
Többemeletes lakások és családi házak esetén az érzékelőt a lépcsők fölé kell helyezni. Javasoljuk további érzékelők elhelyezését azokban a szobákban, ahol lakók alszanak. (lásd 3. ábra)

Az érzékelő telepítése vízszintes mennyezetre

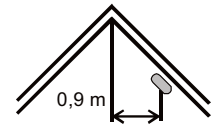
Lehetőség szerint az érzékelőt a helyiség középpontjára telepítse. A közvetlenül a mennyezet szintje alatt létrejövő hideg levegősáv kialakulásának veszélye miatt tilos az érzékelőt a mennyezetbe süllyeszteni. Soha ne telepítse az érzékelőt a szoba sarkába, mindig tartson legalább 0,5m távolságot a sarkoktól (lásd 4. ábra). A sarkokban ugyanis nem elégséges a légáramlás az érzékelő megfelelő működéséhez.

Az érzékelő telepítése lejtős mennyezetre

Ha az érzékelőt nem lehet vízszintes mennyezetre szerelni, hanem például tetőtérben – lejtős mennyezeti részre kell felhelyezni. Ilyenkor az 5. ábrán látható módon járjon el.

4. ábra

5. ábra

- a szoba közepe, legjobb hely
- még elfogadható hely

Falak, térelválasztók, rácsos mennyezetek

A JA-1855T érzékelőt ne telepítse 0,5m-nél közelebb se falhoz, se térelválasztó elemhez. Extrém szűk helyeken, pl. egy 1,2m keskeny szoba esetében, úgy helyezze el az érzékelő(ke)t, hogy azok legalább a szoba szélességének egyharmad távolságára legyenek a falfelülettől. Ha a szoba légtérét térelválasztó elemek (raktári elemek, paraván, stb.) tagolják, melyek nem érnek fel a mennyezetig, a légtér akkor számít önálló helyiségnek tűzvédelmi szempontból, ha az elválasztó elem és a tényleges mennyezet közötti távolság kevesebb, mint 0,3m. Az érzékelő alatt legalább 0,5m szabad térnek kell lennie. A mennyezet kialakításnak egyenetlenségei, melyek nem haladják meg a mennyezet teljes belmagasságának 5%-át, figyelmen kívül hagyhatók, és az érzékelő által védett légtér a fenti táblázat szerint számítható. Azonban, ha a mennyezet mélyedéseinek mélysége meghaladja az imént említett 5%-os értéket, az érzékelők által védett terület kiszámításánál úgy kell tekinteni, mintha az adott helyen fal állna.

A szellőzés és a légmozgás szerepe

Az érzékelőt semmiképpen ne telepítse friss levegő beáramlási pontjainak közvetlen közelébe. Gondolunk itt a légkondicionálók vagy más légbefúvó rendszerek kilépő nyílásaira. Ha a helységbe a friss levegőt a perforált mennyezeten keresztül nyomják be, az érzékelők elhelyezésénél ügyeljen rá, hogy ezeknek a perforált mennyezeti részeknek egyike se legyen közelebb az érzékelőhöz, mint 0,6m.

Kerülje az érzékelő telepítését az alábbi telepítési pontokban:

- A mennyezet olyan pontjai, ahol gyenge a légmozgás (mélyedések, sarkok, A formájú mennyezeti elemek csúcsai)
- Extrém mennyiségű pornak, cigarettafüstnek vagy gőzpárának kitett helyek.
- Erős légáramlatnak kitett pontokban (pl. szellőző ventilátorok közvetlen környezete, fűtő vagy hűtő berendezések befúvási pontjai).
- Konyha vagy más főzésre használt helyek (ahol a gőz, füst vagy az olajos pára nagy mennyiségben van jelen, így ezzel károsan befolyásolhatja az érzékelő működését)
- Fluoreszcens vagy energiatakarékos világítótestek mellé (az elektromos interferencia téves riasztást okozhat).
- Sok apró rovar által látogatott területeken.

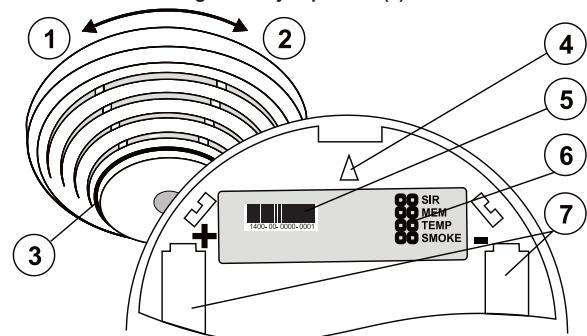
Vigyázat: A téves riasztások leggyakoribb oka az érzékelő telepítési pontjának helytelen megválasztása.

A telepítéssel kapcsolatos részletes irányelvek megismeréséhez tekintse át a CEN/TS 54-14 szabvány előírásait.

Telepítés

A telepítés során kövesse az előző bekezdésekben leírt szempontokat.

1. Az óramutató járásával ellentétes irányban forgatva nyissa fel az érzékelő fedelét (1).
2. Rögzítse a hátlapot a mellékelt csavarokkal a kiválasztott ponton a falfelülethez.
3. Állítsa be a konfigurációs jumpereket (6) az alábbi táblázat szerint.

6. ábra: 1 – az érzékelő fedelének nyitási (eltávolítási) iránya; 2 – az érzékelő fedelének zárási (felhelyezési) iránya; 3 – optikai visszajelző; 4 – nyíl, mely az érzékelő helyes behelyezésének irányát mutatja; 5 – gyártási sorozatszám; 6 – konfigurációs jumperek; 7 – teleptartók

The JA-151ST vezeték nélküli kombinált füst és hőérzékelő

1	ON	Sziréna tiltva	3	OFF	Füst (EN 14604 vagy EN 54-7) vagy hő (EN 54-5)
	OFF	Sziréna engedélyezve (EN 14604)	4	OFF	
2	ON	Memória funkció tiltva	3	OFF	Csak füst (EN 14604 vagy EN 54-7) (hő nem)
	OFF	Memória funkció engedélyezve (EN 54-7 és EN 54-5)	4	ON	
			3	ON	Csak hő (EN 54-5) (füst nem)
			4	OFF	
			3	ON	Füst és hő (mindkét feltétel teljesülése)
			4	ON	

Az érzékelő lakókocsiba telepítésekor csak a "csak füst", illetve "Füst és hő" beállításokat használja.

4. Folytassa a telepítési eljárást a központ telepítési utasításában leírtak szerint.

Alapvető eljárás:

- A rendszernek tartalmaznia kell egy JA-110R rádió modult.
- Lépjén be az **F-Link** programba, az **Eszközök** ablakban válassza ki azt a pozíciót, ahová az érzékelőt letárolni szeretné, majd indítsa el a letárolási műveletet a Letárolás nyomógombra kattintva.
- Az elemek behelyezésekor az érzékelő letárolási jelet küld a rendszernek – a jel elküldését a LED visszajelző (3) rövid felvillanása jelzi.

Megjegyzés: Az érzékelő gyártási sorszámanak (5) megadásával is letárolható a rendszerben, az **F-Link** program vagy egy kezelőegység segítségével (vagy egy vonalkód olvasó használatával). A letároláshoz a vonalkód alatt látható valamennyi karaktert be kell ütni (1400-00-0000-0001)

- Helyezze az érzékelőt a műanyag hátlapra.** Az érzékelő csak abban az egy helyzetben lehet a hátlapra illeszteni, ahogy az a hátlapon és az érzékelőn található nyíl (4) mutatja. Miután az érzékelőt a hátlapra illesztette, fordítsa el az érzékelőt az óramutató járásának megfelelő irányba (2).

Megjegyzés: Az érzékelő fedelének lezárása nem lehetséges, amíg nincs behelyezve mindhárom elem.

Az érzékelő alaplapja nem cserélhető fel olyan típusra, mely nincs felkészítve az érzékelőnek az alaplap irányába történő megnyomásával való tesztelésére.

Az érzékelő beállítása

Az érzékelő működési paramétereit az **F-Link** program **Eszközök** feladatlapján és / vagy a konfigurációs jumberekkel lehet beállítani.

Az **F-Link** program használatával lehetséges a rendszer reakciójának átkonfigurálása. A beállításokat az **Eszközök** ablak **Reakció** opciójában kell beállítani. Az érzékelő áramkörü lapján elhelyezett kapcsolók más működési konfigurációk beállítását is lehetővé teszik:

A SIR menüpont lehetővé teszi a beépített sziréna leállítását.

MEM riasztási memória jelzés – ha engedélyezve van, az érzékelő LED-je további 24 órán keresztül bekapcsolva marad. A jelzés megszüntetése lehetséges az érzékelőnek szerelőlap felé történő lenyomásával.

A SMOKE és **TEMP** jumberek konfigurációja határozza meg, hogy az érzékelő reagál-e a füstre és hőre.

Tűzriasztás

A tűzriasztást a beállításoknak megfelelően akusztikus és optikai jelzés kíséri.

Amikor bekövetkezik a tűzriasztás feltételeinek megfelelő állapot (az eszköz a szobában füstöt, riasztási hőmérsékletet vagy mindkettőt egyszerre érzékel), az érzékelő a veszélyt a sziréna megszólaltatásával és a LED jelzőfény gyors villogásával (3) jelzi. Ezzel egyhuzamban a riasztási információ továbbításra kerül a rendszer központi egysége felé.

A sziréna kikapcsolása riasztás közben: A sziréna kikapcsolható az érzékelő lenyomásával. A sziréna ilyenkor 10 percre inaktív válik. Ha az idő leteltével az érzékelő még mindig füstöt vagy hőt érzékel, a sziréna újra aktiválódik.

Amennyiben szükséges (pl. az érzékelő meghibásodása esetén), lehetőség van a sziréna újraaktiválását legfeljebb 12 órával késleltetni. Ez a művelet a sziréna némítása után, az érzékelő 5 másodpercig történő nyomva tartásával lehetséges. Amikor az érzékelő csipog, 1 másodpercen belül el kell engedni. A késleltetett sziréna módba való áttárlást 5 csipogás jelzi. Az érzékelő LED a késleltetés során folyamatosan villog.

Riasztási memória: Amennyiben engedélyezve van, a LED jelzés folytatódik a füst eloszlását vagy a hőmérséklet normál szintre csökkenését követően is. Ez a lassan villogó jelzés 24 órán át tart, kivéve, ha leállítják az érzékelő lenyomásával.

Szabotázriasztás: Amikor az érzékelő fedőlapját felnyitják, az érzékelő szabotázsjelzést küld a vezérlő panelnek.

Érzékelő tesztelése és karbantartása

Az érzékelő működőképességét ajánlott havonta legalább egyszer **letesztelni**. Az érzékelő teszteléséhez nyomja az érzékelőt a hátlap felé és várjon a LED jelzőfény bekapcsolásáig. A LED villogása a teszt módba történő átkapcsolást jelzi. A LED a teszt teljes ideje alatt villog, majd annak végeztével kikapcsol. Ezt követően az érzékelő csipantással jelzi a teszt eredményét. Az érzékelő egyszeri csipogása a teszt sikeres lefutását jelzi, azonban sikertelen teszt esetén a LED jelzőfény villog és az érzékelő háromszori csipantása hallható. Alacsony telepfeszültség esetén nincs hangjelzés, ilyenkor a teszt lefutását csak a jelzőfény egyszeri felvillanása mutatja.

Az érzékelő optikai részének teljes tesztelése egy teszt spray-vel lehetséges (pl. SD-TESTER). A hőérzékelő tesztelésére használjon meleg levegős befújját (pl. hajszárítót).

Amennyiben ilyenkor a központi egység nincs SZERVIZ üzemmódban, ilyenkor tűzriasztás történik.

Figyelmeztetés: ne tesztelje az érzékelőt nyílt lánggal

Hibajelzés

Az érzékelő időszakonként ellenőrzi saját működését, és ha hibát talál, azt csipogással és a LED háromszori megvillantásával jelzi. Ezt követően 30 másodpercenként ismételt háromszori villantással jelzi a hibát.

Hiba észlelése esetén javasolt az érzékelő működőképességét letesztelni. Az érzékelő teszteléséhez nyomja le az érzékelőt a szerelőlap irányába. A teszt alatt az érzékelő ellenőrzi, hogy fennáll-e még a hiba. A piros LED jelzőfény villog a tesztelés időszaka alatt. A teszt befejeztével a LED nem villog tovább és az érzékelő jelzi az eredményt. A továbbra is fennálló hibát három villanás és három sipolás jelzi. Amennyiben a hiba el lett hárítva, az érzékelő röviden csipant.

Ha a hiba elhárítása sikertelen volt, az eszközt vissza kell küldeni a készülék forgalmazójának vagy karbantartójának.

Elemcsere

A rendszer automatikusan jelenti, ha az elemek feszültségcsökken. Az alacsony telepfeszültség tényét a LED visszajelző 30 másodpercenkénti rövid felvillanásával jelzi. A jelzést a központi egység is megkapja. Ilyen esetekben javasolt az elemeket a lehető legrövidebb időn belül kicserélni. Csere esetén mindhárom elemet egyszerre cserélje ki azonos típusú és márkájú elemekre.

Kizárólag jó minőségű, 1.5 V AA alkáli elemeket használjon.

A használt elemeket ne a háztartási szeméttel együtt dobja ki, hanem az arra kijelölt gyűjtőhelyeken adja le további feldolgozásra.

Az érzékelő eltávolítása a rendszerből

A rendszer jelenti, ha elveszti a kapcsolatot az érzékelővel. Amennyiben az érzékelőt szándékosan távolította el, törölnie kell a központi egység megfelelő memóriacíméről is.

Műszaki adatok

Tápfeszültség	3 x AA 1.5 V/2.4 Ah alkáli elem
Elemek várható élettartama	kb. 3 év
Füstérzékelési mód	a fény szóródásának érzékelése
Füstérzékelő elem érzékenysége	m = 0.11 - 0.13 dB/m
	az EN 14604:2005, EN 54-7-nek megfelelően
Hőmérsékletérzékelés	az EN 54-5 szerinti A1. osztály
Tűzriasztási hőmérsékletathár	+ 60 °C ~ +65 °C
Rádiókommunikációs frekvencia	868.1 MHz, Jablotron protokoll
Rádiókommunikációs hatótávolság	kb. 300 m (nyílt területen)
Méretetek	átmérő 126 mm, magasság 50 mm
Súly	150 g
Működési hőmérséklettartomány	-10 °C ~ +65 °C
További megfelelőségek	EN 54-25,
	ETSI EN 300 220-1, EN 60950-1, EN 50130-4 és EN 55022.

Használatokor figyelembe kell venni az ERC REC 70-03 előírásait.

1293-CPR-0391

A JABLOTRON ALARMS a.s. kijelenti, hogy a JA-151ST érzékelő teljesíti a vonatkozó 2011/305/EU, 2011/65/EU és 1995/5/EC tanúsítvány előírásait, és megfelel az abban foglalt irányelveknek. A tanúsítvány megtekinthető a www.jablotron.com, Technical Support oldalon.

Megjegyzés: Bár a készülék nem tartalmaz környezetkárosító anyagokat, a működésképtelenné vált eszközt a környezetvédelmi előírások figyelembe vételével mindig adja át újrafelhasználásra.

